

PROGRAMA DE TEORIA POLITICA   CURS 89-90
FACULTAT DE CIENCIES POLITIQUES I SOCIOLOGIA

Prof. Josep Maria Colomer

0. INTRODUCCIÓ: LA TEORIA DE L'ELECCIO PUBLICA.

0.1. Teoria positiva i teoria normativa. Interpretació, descripció opinió. Els valors en l'explicació: la selecció de preguntes, supòsits i ipòtesis. L'anàlisi en la prescripció: consistència lògica conseqüències i responsabilitat.-La teoria política, subcamp i nivell-. Teories parcials i procés polític.

0.2. L'enfoc de l'elecció racional. Supòsits metodològics: individualisme, racionalitat instrumental, conseqüències no intencionades. La política: preferències individuals i elecció social; institució i herestètica.

0.3. Fonts: càlcul marginal cost-benefici; models espacials; teoria matemàtica de la votació; teoria axiomàtica de l'elecció col·lectiva; teoria de jocs.

1. L'ACCIO COL·LECTIVA.

1.1. Interés individual i acció col·lectiva. Béns privats i béns públics; mercat i regulació; El polissó (free-rider).

1.2. La mida del grup: grups privilegiats, latents i intermedis. L'acció subproducte. L'explotació del gran pel petit. Béns públics purs (inclusius) i béns públics divisibles o congestionable (exclusius). Béns superiors, normals i inferiors: l'efecte renda. L'efecte congestió.

1.3. Els líders o emprenedors polítics. Béns privats i persuassió.

1.4. La cooperació racional. L'acció col·lectiva com a dilema del presoner. L'acció de rebel·lió; el multiplicador. L'Estat com a acció col·lectiva; origen de l'Estat; perduració i desenvolupament.

2. LA COMPETENCIA ELECTORAL.

2.1. El vot i l'abstenció. Beneficis i costos del vot. Abstenció per indiferència i per alienació. El càlcul de vot. Posició espacial, paper de les ideologies.

2.2. Les preferències dels electors. Preferències individuals: dimensions, concavitats, simetria, intensitat, perfil d'indiferència. Densitat de preferències: unimodalitat i bimodalitat.

2.3. Els partits. Sistemes de partits: Nombre de partits i sistemes electorals; barreres d'entrada. Composició dels partits: polítics, militants i grups de pressió.

2.4. L'equilibre polítics-electors. Convergència entorn del votant mitjà i polarització. Cicles i manipulació de l'agenda. L'equilibri polític-militants. Allunyament del votant mitjà. Equilibri i desequilibri globals.

3. LA REPRESENTACIO.

3.1. Sistemes electorals. Representació uninominal: majoritari; a dues voltes. Representació plurinominal: proporcional; D'Hondt, Sainte-Laguë. Comparació de resultats.

3.3. Paradoxes de la votació. Mètodes: majoria; de dos en dos (Condorcet); recontar preferències ordenades (Borda); utilitat cardinal, amb intensitat de preferències (Bentham, Nash). Comparació de resultats.

3.3. El teorema general de la impossibilitat (Arrow). Relevància del teorema. Reducció de les restriccions.

4. LES COALICIONS.

4.1. El vot estratègic. Control de l'ordre del dia. Vot estratègic dels electors. L'intercanvi de vots. Paradoxa de la votació.

4.2. La coalició vencedora mínima. El criteri de la mida. Altres criteris: distància ideològica, nombre de partits i nombre de membres.

4.3. Negociació i formació de coalicions. Homogeneïtat o heterogeneïtat de criteris. Iniciativa. Index de poder i amenaces.

4.4. Comparació entre la teoria de la competència electoral i la teoria de les coalicions. Resultats comparats de representació i coalicions.

5. REGULACIO I BUROCRACIA.

5.1. La regulació racional. Externalitats negatives, positives, frotereres o dubtoses i relatives.

5.2. La burocràcia. Monopoli d'oferta i d'informació; monopoli de demanda. Tendències a l'expansió i l'absorció de beneficis públics.

5.3. Beneficis de la regulació. Pel buròcrata: regulacions ineficients. Pel polític: clientelisme electoral. Pels ciutadans. Béns públics purs i béns públics divisibles: el dilema del presoner i el joc del covard. Comparació entre la teoria ide l'acció col·lectiva i la teoria de jocs.

6. REGLES DEL JOC.

6.1. La utilitat de les regles. Les regles de presa de decisions polítiques. Cost d'organització i cost de no participar en la presa de decisió. Nivell constitucional i nivell polític-administratiu regular. Eficiència, conservadorisme, situació inicial.

6.2. Els resultats. La unitat de les teories parcials. Desequilibri, paradoxes, cicles. Model explicatiu i model normatiu.

6.3. Ls conducta individual. La racionalitat de la cooperació. Estratègies en superjocs.

BIBLIOGRAFIA

Es recomanable seguir algun dels manuals. Els textos senyalats * * són bàsics; els senyalats * són d'ampliació; la resta són de consulta.

MANUALS:

Dennis Mueller: Elección pública. Alianza, Madrid, 1984; capítol ex cepte apartat E (Competència elctoral), cap. 3, apartats C,D,F i cap. 10 (representació), cap. 6, apartat E i cap. 3, apartat E (coalicions), cap. 8 (burocràcia i regulació), cap. 3, apartats A, B (regles).

Robert Abrams: Foundations of Political Analysis, Columbia University Press, 1980, capítols 8 (acció col.lectiva i regulació), 5 (competència electoral), 2-3 (representació), 4-6-7 (coalicions), 1 (regles).

William H. Riker-Peter C. Ordeshook: An Introduction to Positive Politica Theory, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, N.J., 1973, cap. 3 (acció cl.lectiva i competència electoral) , 4 (representació), 7 (coalicions), 10 (regulació i polítiques públiques).

Vegeu també:

Antoni Casahuga (ed.): Teoría de la democracia. Una aproximación económica. Instituto de Estudios Fiscales, Madrid, 1980.

INTRODUCCIO

** Brian Barry: Los sociólogos, los economistas y la democracia, Amorrortu, Buenos Aires, 1974, Introducció.

* Gary Becker: El enfoque económico del comportamiento humano, en "Hacienda Pública Española", 1977.

* Josep M. Colomer: El utilitarismo. Una teoría de la elección racional, Montesinos, Barcelona, 1987.

James Buchanan et al.: El análisis económico de lo político. Instituto de Estudios Económicos, Madrid, 1984.

Jon Elster,: Uvas amargas. Península, Barcelona, 1987.

J. Elster, G.A. Cohen: Marxismo, funcionalismo y teoría de juegos; Andrew Levine, Elliot Sober, Erik Olin Wright: Marxismo e individualismo metodológico, Adam Przeworski, John Roemer: Marxismo y elección racional, "Zona Abierta", Madrid, nº 33, 1984; 41-42, 1986-1987; 45, 1987.

1. ACCIO COLLECTIVA.

* * Mancur Olson: Auge y decadencia de las naciones, 1986, Ariel, Barcelona, cap. 2.

* Mancur Olson: The Logic of Collective Action, Harvard University Press, Cambridge Ma., 1965.

* Russell Hardin: Collective Action, John Hopkins University Press, Baltimore, 1982, cap.2.

* Albert O. Hirschman: Salida, voz y lealtad, Fondo de Cultura Económica, Mexico, 1977.

Thomas Schelling: Micromotives and Macrobehavior, W.W.Norton, New York, 1978.

John Chamberlin: Provision of Collective Goods as a Function of Groupe Size, "American Political Science Review", 1974.

Norman Frohlich-Joe A. Oppenheimer-Oran R. Young: Political Leadership and Collective Goods, Princeton University Pres, 1971.

Gordon Tullock: Politics of persuasion, cap. 6 de Toward a Mathematics o Politics, Michigan University Press, 1967.

Edward Muller: Agresive Political Participation, Princeton University Pres, 1979.

2. COMPETENCIA ELECTORAL.

** Anthony Downs: Una teoría de la acción política en una democracia, in Antoni Casahuga cit. art. 6.

* Anthony Downs: Teoría económica de la democracia, Aguilar, Madrid, 1973.

*O. A. Davis-M. J. Hinich-P. C. Ordeshook: An Expository Development of a Mathematical Model of the Electoral Process, "American Political Science Review", 1970.

William H. Riker-Peter C. Ordeshook: A Theory of Calculus of Voting, "American Political Science Review", 1968.

John A. Ferehjon-Morris Fiorina: The Paradox of Not Voting: A Decision Theoretic Analysis, "American Political Science Review", 1974.

Morris Fiorina: An Outline of a Model of Party Choice, "American Journal of Political Science", 1977.

Melvin Hinich-Peter Ordeshook: Plurality Maximization vs. Vote Maximization, "American Political Science Review", 1970.

Josep Schlesinger: The primary Goals of Political Parties, "American Political Parties", American Political Science Review", 1975.

Steven J. Brams: The Presidential Election Game, Yale University Press, New Haven-Londres, 1978, cap.4.

David Robertson: A Theory of Party Competition, Wiley, Londres, 1976.

John H. Aldrich: A Downsian Spatial Model with Party Activism, "American Political Science Review", 1983.

J.M. Enelow-M.J. Hinich: The Spatial Theory of Voting: An Introduction. Cambridge University Press, 1984.

Jame Buchanan: Democracia y duopolio: una comparación de modelos analíticos, in Casahuga cit. art. 7.

Donald Wittman: Candidate Motivation: A Syntesis of Alternative Theories, "American Policical Science Review", 1983.

Donald Wittman: Los partidos como maximizadores de utilidad, in Casahuga cit. art. 9.

Winston C. Bush: Algunos aspectos preocupantes del empresario político, in Casahuga cit. art. 10.

Richard E. Wagner: Grupos de presión y empresarios políticos, in Casahuga cit. art. 12.

Peter Bernholz: Grupos de presión dominantes y partidos sin poder, in Casahuga cit. art. 13.'

Robert D. Tollison- Thomas D. Willet: Economía elemental de las votaciones y abstenciones, in Casahuga cit. art. 14.

Gordon Tulock: Los motivos del voto, Espasa-Calpe, Madrid, 1979, cap. III.

3. REPRESENTACIO.

** Richard G. Niemi- William H. Riker: The Choice of Voting Systems, "Scientific American", 6, 1976.

* Robert Farquharson: Theory of Voting, Blackwell, Oxford, 1969.

* Kenneth Arrow: Elección social y valores individuales, Instituto de Estudios Fiscales, Madrid, 1974.

Duncan Black: The Theory of Social Choice, Pricenton University Press, 1973.

Peter Fishburn: The Theory of Social Choice, Pricenton University Press, 1973.

W.H. Riker: Implications from the disequilibrium of majority Rule for the Study of Institutions, "American Political Science Review", 1980.

William H. Riker: Liberalism against Populism. A comparison between theory of democracy and theory of collective choice; Freeman, San Francisco, 1982, caps. 3, 4, 5.

Richard G. Niemi: Why so much stability? "Public Choice", 41, 1983.

4. COALICIONS.

**Michael Taylor: On the Theory of Government Coalition Formation, "British journal of Political Science", 1973

* Abraham De Swaan: An Empirical Model of Coalicions Formation as N-Person Game Of Policy Distance Minimization, in Sven Groennings E.W. Kelley Michael Leiserson: The study of Coalition Behavior. Theoretical Perspectives and Cases from Four Continents, Holt, Rinehart and Winston, New York-Londres, 1970.

William H. Riker: The Theory of Political Coalicions, Yale University Press, New Haven-Londres, 1962.

William H. Riker: Liberalism against Populism cit., caps. 6, 7.
W. H. Riker -S.Brams: The Paradoxe of Vote Trading, "American Political Science Review", 1973.

Michael Leiserson: Coalition Government in Japan, in Groennings-Kelley-Leiserson cit.

Gordon Tulok: Un modelo algebraico sencillo de intercambio de votos, in Casahuga cit., art. 8:

Gordon Tulok: Los motivos del voto, cit., cap. V.

5. REGULACION I BUROCRACIA.

** Albert Breton: La economía de una democracia representativa, "Información Comercial Española", 557, 1980.

* William Niskanen: Cara y cruz de la burocracia, Espasa-Calpe, Madrid, 1980.

* Duncan Snidal: Public Goods, Property Rights and Political Organization, "International Studies Quarterly", 23, 1979.

* M. Taylor -H. Ward: Chickens, Whales and Lumpy Goods, "Political Studies", 1982.

Anthony Downs: Inside Bureaucracy, Little Brown, Boston, 1967.

William Niskanen: Bureaucracy and Representative Government, Aldine, Chicago, 1971.

Albert Breton: The Economic Theory of Representative Government, Macmillan, Londres, 1974.

Thomas E. Borcherding (ed.): Budgets and Bureaucrats: The Sources of Government Growth, Duke University Press, Durham N.C., 1977.

Anthony Downs: ¿Por qué el presupuesto estatal es demasiado pequeño en una democracia?, in Casahuga cit., art. 15.

Jame Buchanan: Demand and Supply of Public Goods, R. McNally, Chicago, 1968.

James Buchanan-Richard Wagner: Democracy in Deficit: The Political Legacy of Lord Keynes, Academic Press, New York, 1971.

Gordon Tullock: Necesidades privadas y medios públicos, Aguilar, Madrid, 1974.

Gordon Tulok: Las motivos del voto, cit., caps. II, IV.